

Martina J a k e r l o v á, Vznik, působení a rozpad Německého parlamentního svazu

Novodobé dějiny Němců v českých zemích a v Československu poutají značnou odbornou a publicistickou pozornost, přesto detailnějších studií dosud mnoho není. Nejsou – až na výjimky – zmapovány politické strany, zvláště „negativistické“, a tak nemá literaturu ani rozpad Německého parlamentního svazu. Tématu se ujala Martina Jakerlová. Seznamovala se s ním „po částech“ a tak vznikl i její diplomový text, na jehož podobě je to znát. Charakteristika „seznamování“ platí pro něj asi nejvíce.

Ukazovalo se, jak obtížný je sám vstup do tematiky, která bývala pokrývána spíše ideologizující literaturou a sama je plna ideologií, převahou dokonce jednostranných. Diplomantka se dobře seznámila s užitelnou literaturou, z pramenů použila důkladněji informovanou Bohemii (v budoucnu by byl vhodný a potřebný přímo stranický tisk) a těsnopisecké zprávy poslanecké sněmovny (možnými by tu byly i zápisy z některých výborů). Studovala i v Archívu KPR a v dalších fondech, se všemi zdroji pracovala ale střídavě, v textu nejsou obsáhleji znát. Koncipovala ho totiž více v tezí, v jednoznačnějších soudech, které se však nezřídka vzpírají okamžité situaci a složité látce vůbec. Zdá se mi, že diplomantku až příliš ovlivňovala určitá literatura (César-Černý) a také monotónní frazeologie negativistů, která ale vždy monotónní nebyla, reagovala na vývoj. Autorčin vztah k ní působil na její pohledy a koncipování a neumožňoval „jemnější“ postihování nuancí, rýsující se zvrátů i „návratů“, peripetií a vnitřních svárů. K tomu bylo potřebné ujasnit si plně i některé citelné dobové problémy, které ustavování a upevňování československého státu nesla a z nichž určité se netýkaly jen Němců (válečné půjčky, školská tematika, vytváření a obsazování úřadů a státních institucí). Autorka o nich ví dost, ale do práce se to úplně nepromítlo. Důvody a okolnosti rozpadu Německého parlamentního svazu však zaznamenala přesvědčivě, je to přínosný výsledek její diplomové práce, kterou doporučuji k obhajobě.

Hodnocení:

Robert Kvaček
Prof.dr.Robert Kvaček, CSc.